

980630-1

Filosofie je živá jen jako aktuální filosofování určitého filosofa. Takový filosof je nepochybně zasazen do určité situace (osobní, společenské, dějinné atd.), tj. je i se svým filosofováním spjat mnohými pouty s mnoha jinými skutečnostmi. Neřekl bych však, že filosofování je „součástí skutečnosti“ (jak to vyjadřuje Pavel Kouba ve svém dopise z druhé poloviny června 1998 – co to je, tato „skutečnost“, jejíž součástí by naše poznávání a filosofování mělo být?). Nepřesnost a neadekvátnost této formulace spočívá mj. v tom, že filosofování není nikdy redukovatelné na danou skutečnost (tém méně na její součást), neboť vždycky danou skutečnost přesahuje. Filosofování vede vždycky k nějakému „výsledku“, k čemusi vytvořenému, ustavenému, formulovanému apod. Tomuto „výsledku“ říkáme pak filosofie, pochopitelně s jistým indexem resp. upřesněním: filosofie určitého myslitele, filosofie určité doby, určité školy, určité epochy apod. Tato uskutečněná, etablovaná a také popsatelná filosofie je však zároveň v jistém smyslu likvidací živého filosofování – vlastně je (v jistém smyslu) koncem a likvidací živého filosofování – vlastně je „ničím“ resp. je pouhou stopou, která po živém filosofování zůstala jako jeho relik. Pouze nové živé filosofování je (za určitých podmínek) schopno takovou „stopu“ rozpoznat, dešifrovat a reinterpretovat, a to v nových, totiž vlastních souvislostech. Tak např. Kantova nebo Hegelova „filosofie“ prostě nikde „není“ tak, abychom mohli říci, že je „součástí skutečnosti“, ať už skutečnosti vcelku nebo skutečnosti evropského myšlení (event. toho či onoho století, té či oné jazykové oblasti, té č, té či oné jazykové oblasti, té či oné filosofické tradice atd.). Skutečnou „součástí skutečnosti“ jsou jen knihy (v podobě potištěného a svázaného nebo slepeného množství stránek papíru), které je nutno přečíst a pochopit. Je možno toto pochopení také nějak formulovat a buď přednést nebo napsat a nechat vytisknout a zanechat tak zase novou stopu takového (živého) filosofování.

(Písek, 980630-1.)